
تاریخ ۱۳ هزار ساله ایران (جلد ۴)

رستم کوشان

رستم گوشان

شاپک: ۰-۸-۶۱۵-۶۰۰-۹۷۸

ردد بندی دیویی : ۸۱۳/۶۸۱

پیش پرداز

تاریخ سیزده هزار ساله‌ی ایران با بهره‌گیری از نخستین بخش ایرانیان در سپیده دم تاریخ سرزمین جاوید به کوشندگی "ماژیران"، "هرتزولد" و "گیرشمن" با ترجمه‌ی ذبیح الله منصوری و کتاب پنج جلدی تاریخ ده هزار ساله‌ی ایران با تألیف عبدالعظیم رضایی آغاز و در انقراض قاجاریان با چهل و یک هزار و چهارصد بیت به نظم کشیده شد.

نظم این کتاب در ابتدا با بحر متقارب (شاهنامه‌ای) تا انتهای ساسانیان پیش رفت، وقتی که به تاریخ اسلام رسید. نگارنده مجبور شد وزن اشعار خود را تغییر دهد زیرا بحر متقارب پاسخگوی شفاف نام‌های عربی بود. ناچار نظم خود را با بحر رمل ثمن ادامه داد.

چون در ایران ملوک اسویفی اعرار شده بود، سلسله‌ها را به گونه‌ی سال شماری آغاز کرد. یعنی رخدادهای هر سال صمری را با وجود حاکمان متعدد در ایران پهناور و عربستان از قبیل ظهور و شهادت امامان معصوم و جلوس و مرگ خلفای اموی و عباسی و شاهان ایران با در نظر گرفتن تقدم زمانی اشعار، ماه‌های دوازده گانه‌ی سال شماره بندی کرد. کار بسیار سختی بود ولی با شکیبایی و علم و پیش برد. بویژه آغاز هر سلسله‌ی نوخاسته را در دل رخدادهای هر سال جا داد.

این نگارنده اگر مانند نگارش استاد عبدالعظیم رضایی (نگارش ده گانه‌ی هر سلسله) نظم تاریخ را پیش می‌برد، رخدادهای زنجیره‌ها به تکرار مکرر می‌انجامید. یعنی یک رویداد در بین مثلاً سامانیان و صفاریان دوبار تکرار می‌شد.

البته این کدگذاری‌ها بیشترین وقت نگارنده را به خود اختصاص داد، تا تاریخ به گونه‌ی سال شماری نگاشته شود. پس و پیش کردن اولویت‌ها دقت عمل می‌طلبید تا موردی از قلم نیفتد. وقت گیر بود و موجب طولانی شدن کار منظومه گردید. بویژه از زمان

افشاریان، زندیه و قاجار، سال شماری به ماه شماری و در زمان محمدعلی شاه قاجار و نهضت ستارخان به روز شماری رسید. یعنی وقایع یک روز در تهران، تبریز، اصفهان و عشایر بختیاری پشت سرهم به نظم کشیده شدند.

پس از پایان رخدادهای تاریخ سیزده هزار ساله، زندگی نامه‌ی شعرا، علما، مورخان و نویسندگان معروف ایران از تاریخ ده هزار ساله‌ی استد عبدالعظیم رضایی، دایره المعارف زرین و اعلام فرهنگ معین با اولویت تاریخ قوتشان از اوایل سال‌های قمری به تعداد سیصد و پنجاه و دو نفر منظوم شدند. کوشان با نگارش زندگی نامه‌ی خود، شماره بی نهایت، آخر را به خود اختصاص می داد که در انتهای جلد آخر به گونه منثور وجود دارد.

- ۱۰۱۶ هـ ق اقدامات دیگر بارهی شاه عباس در اتحاد با اروپا..... ۱
- ۱۰۱۹ هـ ق سفارت رابرت شرلی از سوی ایران در انگلیس..... ۲
- ۱۰۲۱ هـ ق یورش دیگر باره ی عثمانیان به ایران..... ۲
- ۱۰۲۲ هـ ق ردلف دوم شاه آلمان خواستار اتحاد با ایران..... ۳
- ۱۰۲۲ هـ ق آزادی بندر گمبرون از سلطه ی پرتغالی ها..... ۳
- ۱۰۲۳ هـ ق رقابت دولت ها در ایجاد روابط تجاری با ایران..... ۴
- ۱۰۲۵ هـ ق رابرت شرلی در اسپانیا..... ۵
- ۱۰۲۵ هـ ق سازش بین ایران و عثمانی..... ۶
- ۱۰۲۶ هـ ق بریتانیا در مسیر حکیم ارتباط خود با ایران..... ۶
- ۱۰۲۸ هـ ق اسپانیا علیه ایران..... ۷
- ۱۰۲۹ هـ ق واکنش شاه عباس در برابر سپاد..... ۷
- ۱۰۳۱ هـ ق «اوی بر ویس نیش» سفیر هند در ایران..... ۸
- ۱۰۳۲ هـ ق مأموریت رابرت شرلی در انگلستان..... ۹
- ۱۰۳۴ هـ ق نبرد دیگر باره ی عثمانیان با ایران..... ۱۰
- ۱۰۳۵ هـ ق سفارت موسی بیگ در هلند..... ۱۱
- ۱۰۳۶ هـ ق سرانجام رابرت شرلی در ایران..... ۱۱
- خروج موسی بیگ از هلند..... ۱۲
- ۱۰۳۸ هـ ق پایان کار شاه عباس کبیر..... ۱۲
- ۱۰۳۸ هـ ق سام بن صفی با عنوان شاه صفی..... ۱۳
- ۱۰۳۸ هـ ق موسی بیگ با سفیر هلند در دربار ایران..... ۱۴
- ۱۰۳۸ هـ ق یورش خوارزمیان و ازبکان بر خراسان..... ۱۵
- ۱۰۳۸ هـ ق ادعای سلطنت غریب شاه در گیلان..... ۱۵

۱۰۳۹ هـ ق یورش عثمانیان بر خاک ایران.....	۱۶
۱۰۴۰ هـ ق هلندی ها یگه تاز عرصه ی تجارت ایران.....	۱۶
۱۰۴۳ هـ ق نبرد دیگر باره ی عثمانیان با ایران.....	۱۶
۱۰۴۵ هـ ق جدایی قندهار از ایران.....	۱۷
۱۰۴۸ هـ ق دیگر لشگرکشی سلطان مراد عثمانی بر بغداد.....	۱۷
پایان کار شاه صفی.....	۱۸
۱۰۵۲ هـ ق سیاست عباس بن سام با نام شاه عباس دوم.....	۱۸
۱۰۵۲ هـ ق هلندی ها بر سر مرز جدید پیمان با شاه عباس دوم.....	۱۸
۱۰۵۹ هـ ق شاه عباس دوم در سمنان بلوغ.....	۱۸
۱۰۶۱ هـ ق بروز اختلاف بین ایران و ها.....	۱۹
۱۰۶۲ هـ ق واکنش هلند در برابر رفتار شاه عباس دوم.....	۱۹
۱۰۶۵ هـ ق جنگ هلند و انگلیس، فرصتی مغتنم بر ایران.....	۲۰
۱۰۷۴ هـ ق قدرت نمایی های هلند در اروپا.....	۲۰
۱۰۷۷ هـ ق روسیه ی تزاری در مسیر قبضه ی تجارت ایران.....	۲۰
پایان کار شاه عباس دوم.....	۲۱
۱۰۷۸ هـ ق سلطنت صفی ابن عباس دوم با نام شاه سلیمان صفوی.....	۲۱
۱۰۹۱ هـ ق روابط هلند با شاه سلیمان صفوی.....	۲۱
۱۰۹۶ هـ ق چالش پطرکبیر تزار روسیه در راهیابی به ایران.....	۲۲
۱۱۰۰ هـ ق سفیر آلمان در اصفهان.....	۲۳
پایان کار شاه سلیمان.....	۲۳
۱۱۰۵ هـ ق شاه سلطان حسین صفوی.....	۲۳
۱۱۰۹ هـ ق سفرای معترض تزار روس در دربار ایران.....	۲۴

۲۴	۱۱۱۰ هـ ق شورش افغانان غلجائی
۲۵	۱۱۱۳ هـ ق واکنش سلطان حسین در قتل گرگین
۲۶	۱۱۱۸ هـ ق شورش اغاغنہ ی ابدالی در هرات
۲۶	۱۱۲۰ هـ ق آغاز چالش های محمود بن میرویس غلجائی
۲۷	۱۱۲۲ هـ ق آغاز جدایی سرزمین ها از ایران
۲۷	۱۱۳۲ هـ ق عزم محمود افغان در تسخیر کامل ایران
۲۸	۱۱۳۴ هـ ق تاز روسیه در اندیشه ی دستیابی بر آبهای گرم
۲۸	۱۱۳۴ هـ ق یورش در باره ی محمود بر اصفهان
۲۹	میرزا طهماسب ابر حسان در حلب یاری از قزوین
۲۹	۱۱۳۵ هـ ق ساعت فقط در تسم تاج ماهی خوش آمد
۳۰	تغییر رفتار محمود افغان در اصفهان
۳۱	محمود افغان در مسیر تسخیر دیگر نقاط ایران
۳۱	۱۱۳۵ هـ ق گیلان برای دفع محمود از روسها باری میجوید
۳۱	فرصتی مناسب برای عثمانیان
۳۲	پایان کار محمود افغان
۳۲	۱۱۳۶ هـ ق سلطنت اشرف افغان در ایران
۳۲	مشکل شاه عثمانی با اشرف افغان
۳۳	۱۱۳۸ هـ ق چالش شاه طهماسب دوم در دستیابی به قدرت
۳۳	ظهور نادر در عرصه ی تاریخ
۳۴	ازدواج مستبدانه ی نادر با دختر باباعلی
۳۵	آوازه ی نادر در خراسان
۳۵	۱۱۳۸ هـ ق شاه طهماسب دوم در فکر فتح مشهد

۳۶	۱۱۳۸ هـ ق نادر و شاه طهماسب دوم
۳۶	۱۱۳۹ هـ ق شاه و نادر در مسیر فتح مشهد
۳۷	رقابت عشقی طهماسب با نادر
۳۸	توفیق نادر در ازدواج با دختر کرد
۳۹	۱۱۳۹ هـ ق اختلاف دیگر باره ی نادر با طهماسب
۳۹	۱۱۳۹ هـ ق آغاز پاکسازی ایران از مهاجمین
۳۹	۱۱۴۲ هـ ق پیشبستی و یورش اشرف بر خراسان
۴۰	یورش سرنوشت ساز نادر بر آصفهان
۴۱	پیغام های تهدید آمیز نادر به رستم عثمانیان
۴۱	۱۱۴۲ هـ ق پایان سلطه ی افغانان به ایران
۴۲	بازگشت محمدخان بلوچ، سفیر اشرف از تبریز به ایران
۴۳	۱۱۴۳ هـ ق آغاز نبرد نادر با عثمانیان
۴۳	۱۱۴۳ هـ ق چالش شاه طهماسب در قدرت نمایی
۴۴	۱۱۴۳ هـ ق نبرد نادر با غلجائیان
۴۵	جشن عروسی خواهر طهماسب با رضا قلی پور نادر
۴۵	۱۱۴۴ هـ ق آشفته گی نادر از بی کفایتی طهماسب شاه صفوی
۴۶	۱۱۴۵ هـ ق خلع شاه طهماسب دوم صفوی از سلطنت
۴۷	۱۱۴۵ هـ ق نبرد سرنوشت ساز نادر با عثمانیان
۴۸	سرگذشت نادرشاه زخمی
۴۸	۱۱۴۶ هـ ق زاده ی شمشیر غلاف نمی پذیرد
۴۹	۱۱۴۶ هـ ق نادرشاه در مسیر تنبیه محمدخان بلوچ
۵۰	۱۱۴۷ هـ ق لشگرکشی مجدد نادر به سوی عثمانیان

۵۱	۱۱۴۸ هـ ق پیمان اتحاد روسیه با ایران
۵۱	۱۱۴۸ هـ ق پاشا عبدالله پاكو پریلی در مسیر حفظ چهار شهر مهم
۵۲	دعوت نادر از بزرگان ایران به دشت مغان
۵۲	استنکاف مصلحتی و شرایط نادر در پذیرش سلطنت
۵۳	۱۱۴۸ هـ ق آغاز سلطنت نادرشاه افشار
۵۴	۱۱۴۹ هـ ق نادرشاه در گیرودار فتح قندهار
۵۵	شاخه ای از آفتاب گورکانان در هندوستان
۵۵	نادر در مسیر آگاه شدن از سلطنت خود
۵۶	۱۱۵۱ هـ ق لشکر کشی جبار نادر بر هندوستان
۵۷	نبرد سرنوشت ساز نادرشاه در ارنال
۵۸	«یکی مرد جنگی به از صد هزار»
۵۹	۱۱۵۱ هـ ق نادرشاه افشار در دهلی
۶۰	نادرشاه در مسیر آرام سازی مردم دهلی
۶۱	۱۱۵۲ هـ ق مرزبندی و انعقاد سازش نادر با هندوستان
۶۱	نادر در بازگشت به ایران
۶۱	۱۱۵۳ هـ ق نادرشاه در ایران
۶۲	نادر در مسیر مطیع سازی بخارا، خوارزم و داغستان
۶۳	۱۱۵۴ هـ ق حرکت نادر به سوی لژی های داغستان
۶۴	۱۱۵۴ هـ ق حمایت دورادور روسیه از لزگیان
۶۴	۱۱۵۵ هـ ق دیگر نبرد نادرشاه با عثمانیان
۶۵	انعقاد صلح و سازش با عثمانیان
۶۶	۱۱۵۶ هـ ق دست اندازی قاجاریان در استرآباد یا گرگان بر یکدیگر

عنوان	فهرست مطالب	صفحه
۱۱۵۶ هـ ق نادرشاه درگیر ودار شورشهای داخلی.....		۶۶
۱۱۵۸ هـ ق نبرد نهایی نادر با عثمانیان.....		۶۷
۱۱۵۹ هـ ق سازش نهایی نادرشاه با عثمانیان.....		۶۸
۱۱۶۰ هـ ق مفاد قراردادصلح با عثمانیان.....		۶۸
دگرگونی رفتار نادرشاه.....		۶۹
علی قلی برادرزاده ی نادر در اندیشه ی استقلال.....		۷۰
۱۱۶۰ هـ ق قتل نادرشاه افشار.....		۷۱
هرج و مرج طوایف در ایالت های نادر.....		۷۲
۱۱۶۰ هـ ق علی قلی بن بهرام جانشین نادر.....		۷۲
۱۱۶۱ هـ ق شورش ابراهیم علیه نادرشاه.....		۷۳
۱۱۶۱ هـ ق آغاز سلطنت شاهرخ ابن رضاقلی بر خراسان.....		۷۳
شورش میر سیدمحمد از خاندان صفوی علیه شاهرخ.....		۷۴
سلطنت شاهرخ نابینا در خراسان.....		۷۴
احمدخان ابدالی در مسیر یاری بر شاهرخ.....		۷۵
شورش شاخه ی دیگر افغان ها در کردستان.....		۷۵
نفاقی دیگر در اصفهان.....		۷۶
محمدحسن خان قاجاری در مسیر قدرت یابی.....		۷۶
قوم زند در کاروان تاریخ.....		۷۷
نخستین گام کریم خان زند بر عرصه ی تاریخ.....		۷۷
۱۱۶۳ هـ ق کشمکشهای طولانی در بین خوانین.....		۷۸
فروپاشی اتحاد مثالت.....		۷۹
۱۱۶۵ هـ ق آغاز نبرد کریم خان با مدعیان سلطنت.....		۸۰

۸۱	۱۱۶۶ هـ ق نبرد سنگین کریم خان زند با آزادخان افغانی
۸۲	دست یابی زندیان بر اصفهان
۸۲	۱۱۷۱ هـ ق حسن خان قاجار در اندیشه سلطنت بر ایران
۸۴	۱۱۷۴ هـ ق فتحعلی خان افشار و آذربایجان
۸۴	۱۱۷۴ هـ ق کریم خان زند در مسیر پاکسازی آذربایجان
۸۶	۱۱۷۵ هـ ق قحطی، پایان بخش حصار ارومیه
۸۶	۱۱۷۵ هـ ق قاجاریان آواره در زیر حمایت خان زند
۸۷	قوم بنی کعب، مهمان نواز در خوزستان
۸۷	۱۱۷۷ هـ ق شور و شتاب علمای زندیان در کرمان
۸۸	۱۱۷۸ هـ ق اوضاع جزایر سواحل خلیج فارس بعد از صفویان
۸۸	واکنش هلندی ها در برابر رفتار کریم خان زند
۸۹	۱۱۷۹ هـ ق سرکشی میر مهتا از خان زند
۹۰	۱۱۷۹ هـ ق شورش در بهبهان
۹۰	۱۱۸۰ هـ ق عزم کریم خان در تسلط بر عمان و مسقط
۹۱	۱۱۸۰ هـ ق سلطنت کریم خان زند با عنوان وکیل الرعایا
۹۲	۱۱۸۷ هـ ق ناسازگاری عثمانیان با حجاج ایران
۹۲	۱۱۸۸ هـ ق مقدمات جنگ با عثمانیان
۹۳	۱۱۸۸ هـ ق نبرد کریم خان زند با عثمانیان
۹۳	۱۱۸۹ هـ ق چالش صادق خان در دستیابی به بصره
۹۴	۱۱۹۲ هـ ق واکنش صلح آمیز دربار عثمانی در برابر اشغال بصره
۹۵	۱۱۹۳ هـ ق پایان کار کریم خان زند
۹۵	آغامحمدخان قاجار در اندیشه ی قدرت

۹۶	اصل و نسب قاجاریان
۹۶	۱۱۹۳ هـ ق سلطنت زکی خان، برادر مادری کریم خان زند
۹۷	سلطنت صوری ابوالفتح ابن کریم خان زند
۹۷	۱۱۹۳ هـ ق پایان کار زکی خان
۹۸	۱۱۹۳ هـ ق علی مرادخان در مصاف با خوانین شورشگر
۹۸	۱۱۹۳ هـ ق عز ابوالفتح خان زند از سلطنت
۹۹	۱۱۹۳ هـ ق سیاست صادق خان زند
۹۹	۱۱۹۵ هـ ق همخان در آتش نعل
۹۹	۱۱۹۶ هـ ق یورش دیگر ره ی علی مرادخان بر شیراز
۱۰۰	۱۱۹۸ هـ ق علی مرادخان در برابر حاج
۱۰۱	۱۲۰۰ هـ ق شورش جعفرخان زند علیه علی مرادخان
۱۰۲	۱۲۰۰ هـ ق سلطنت جعفرخان زند
۱۰۲	امیدآفرینی لطفعلی خان زند بر پدر
۱۰۲	۱۲۰۳ هـ ق پایان کار جعفرخان زند
۱۰۳	لطفعلی خان آخرین فرمانروای زند
۱۰۳	۱۲۰۳ هـ ق چالش آغامحمد در براندازی خاندان زند
۱۰۴	وزارت حاج ابراهیم خان کلانتر در دربار زند
۱۰۵	شد کلانتر همنوا با اهرمن
۱۰۵	۱۲۰۶ هـ ق آشکارا گشت دشمن بر وطن
۱۰۶	اقدام جدی آغامحمدخان در نابودی دودمان زند
۱۰۶	۱۲۰۶ هـ ق شکست لطفعلی خان در آخرین گام پیروزی
۱۰۷	۱۲۰۶ هـ ق ورود آغامحمدخان به شیراز

۱۲۰۸	ه ق کرمانیان یاران لطفعلی خان ناستوه	۱۰۷
۱۲۰۸	وحشت دیگر بارهی قاجار از خان زند	۱۰۸
۱۲۰۹	ه ق رشادت لطفعلی خان ناستوه	۱۰۸
۱۲۰۹	واکنش دیوانه وارخان قاجار بر فرار خان زند	۱۰۹
۱۲۰۹	ه ق لطفعلی خان راست آمیدی هنوز	۱۰۹
۱۲۰۹	جوش زده با گفتمانی غیرت مردم نواز	۱۱۰
۱۲۰۹	ه ق پایان کار لطفعلی خان و انقراض زندیان	۱۱۱
۱۲۰۹	ه ق سلطنت آغاخان آغامحمدخان قاجار بر ایران	۱۱۱
۱۲۱۰	سرکشی «آرایکلی» شاه درجستان از فرمان خان قاجار	۱۱۲
۱۲۱۰	ه ق تاج گذاری آغامحمدخان قاجار	۱۱۳
۱۲۱۰	ه ق آغامحمدخان در مسیر تسخیر خراسان	۱۱۴
۱۲۱۰	ه ق پایان کار شاهرخ افشار	۱۱۴
۱۲۱۰	ه ق واکنش روسیه در برابر کار قاجار در گرجستان	۱۱۵
۱۲۱۱	ه ق آغامحمد در مسیر سرکوبی شوشیان	۱۱۵
۱۲۱۱	ه ق پایان کار آغامحمدخان قاجار	۱۱۶
۱۲۱۱	هرکسی در دارفای آزمایش میشود	۱۱۷
۱۲۱۲	ه ق باباخان قاجار (فتحعلی شاه)	۱۱۷
۱۲۱۲	ه ق نبرد باباخان با صادق خان شقاقی	۱۱۸
۱۲۱۲	ه ق شورش حسینقلی خان برادر بابا خان	۱۱۸
۱۲۱۲	ه ق میرزانادر افشاری در مسیر تسخیر خراسان	۱۱۹
۱۲۱۲	مدعیان دیگر فتحعلی شاه در مسیر قدرت	۱۱۹
۱۲۱۳	ه ق ولیعهدی عباس میرزا	۱۱۹

۱۲۱۳	ه ق روابط ایران و هند	۱۲۰
۱۲۱۵	ه ق قتل دودمان حاج ابراهیم خان کلانتر	۱۲۰
۱۲۱۷	ه ق مشکل آفرینی گرجستان	۱۲۱
۱۲۱۸	ه ق پایان کار نادرشاه دوم و انقراض افشاریان	۱۲۱
۱۲۲	پیش درآمدهای جنگ ایران و روس	۱۲۲
۱۲۱۹	ه ق نخستین جنگ رسمی ایران و روس	۱۲۲
۱۲۲	رقابت انگلیس و فرانسه در ایجاد اتحاد با ایران	۱۲۳
۱۲۴	پنهان کاری لندن با روس ها	۱۲۴
۱۲۲۰	ه ق فرانسه، جادوین انگلیس در ایران	۱۲۴
۱۲۲۲	ه ق مشکل تراشی هرات و نغانستان	۱۲۵
۱۲۲۳	ه ق لندن در مسیر یادآوری پیمان ۱۵۰۰ ایران	۱۲۶
۱۲۲۳	ه ق سازش نابه هنگام ناپلئون با روسیه	۱۲۶
۱۲۷	لندن پدر خوانده ی فتحعلی شاه	۱۲۷
۱۲۲۶	ه ق قدرت یابی و شورش وهابیان	۱۲۸
۱۲۸	حملات عبدالعزیز بر مقدسات	۱۲۸
۱۲۲۷	ه ق سروری انگلیسی ها بر ایران، پس از شکست ناپلئون	۱۲۹
۱۲۲۸	ه ق نخستین شکست میرزا عباس از روس ها	۱۲۹
۱۳۰	گشت مئمر خدعه ی روباه پیر	۱۳۰
۱۳۱	سعی انگلیس در ترساندن شاه از روس	۱۳۱
۱۳۱	ه ق فتحعلی شاه ملتمس سازش با روسیه	۱۳۱
۱۳۲	ه ق اتحاد ایران و انگلیس، ننگی دیگر	۱۳۲
۱۳۳	ه ق شورش خراسان علیه میرزا محمد ولی	۱۳۳

۱۳۳	واکنش ایران در سنگ اندازی فتح خان بارک زانی ابدالی
۱۳۴	۱۲۳۲ هـ ق بروز اختلاف مجدد بین ایران و روس
۱۳۴	۱۲۳۵ هـ ق حمله ی روس به سواحل دریاچه ی گوگچه تنگیز
۱۳۵	۱۲۳۵ هـ ق تیرگی روابط ایران و عثمانی
۱۳۶	۱۲۴۰ هـ ق شدت تیرگی روابط ایران و روس
۱۳۶	۱۲۴۱ هـ ق فرمان جهاد شرعی علیه روس
۱۳۷	۱۲۴۱ هـ ق آخر جنگ دوم ایران و روس
۱۳۷	۱۲۴۲ هـ ق نبرد عباس میرزا با ژنرال پاسکویچ
۱۳۸	۱۲۴۲ هـ ق طغیان افغانان در حمایت ایران
۱۳۹	۱۲۴۳ هـ ق نبرد عباس میرزا با ژنرال پاسکویچ
۱۴۰	بهر ایران میرزا گردید سازش مستار
۱۴۰	چالش عباس میرزا در رهاسازی تهران
۱۴۱	۱۲۴۳ هـ ق عهدنامه ی دوم ایران و روس در تنگن جای
۱۴۲	دلیل سازش روسیه با ایران
۱۴۲	۱۲۴۴ هـ ق سفارت گری بایدف روسی در تهران
۱۴۳	وحشت فتحعلی شاه از قتل عام سفارت روس
۱۴۴	۱۲۴۸ هـ ق فتحعلی شاه در مسیر تسخیر افغانستان
۱۴۵	۱۲۴۹ هـ ق رفت پایان زندگی عباس غیرتمند را
۱۴۶	ولایت عهدی محمد میرزا پور عباس دلاور
۱۴۶	۱۲۵۰ هـ ق پایان کار فتحعلی شاه قاجار
۱۴۷	جانشینان فتحعلی شاه قاجار
۱۴۸	۱۲۵۰ هـ ق ظل سلطان در مسیر تسخیر تبریز

صفحه	عنوان	فهرست مطالب
۱۴۹	۱۲۵۱ هـ ق وزیرکشی موروثی در خاندان قاجار	
۱۴۹	۱۲۵۱ هـ ق قتل میرزا ابالقاسم فراهانی	
۱۵۰	محمدشاه در مسیر خوابانیدن شورش خراسان	
۱۵۰	دعوت تزار روس از محمدشاه جهت دیدار او در ایران	
۱۵۱	۱۲۴۳ هـ ق محمدشاه بازیچه ی روس و انگلیس	
۱۵۲	۱۲۴۴ هـ ق نالایقی محمدشاه در لحظه ی پیروزی	
۱۵۲	۱۲۵۴ هـ ق خس خس دیگر باره ی فرقه ی اسماعیلیه	
۱۵۳	۱۲۵۶ هـ ق یار می ش انگلیس بسته بر هر بی خرد	
۱۵۴	علل تیرگی روابط ایران و عثمانی	
۱۵۵	۱۲۵۸ هـ ق شدت تیرگی روابط ایران و عثمانی	
۱۵۵	۱۲۵۹ هـ ق واکنش محمدشاه در برابر عثمانی	
۱۵۶	۱۲۶۲ هـ ق قیام حسن خان سالار در خراسان	
۱۵۶	واکنش سالار در برابر صدراعظم	
۱۵۷	فرقه ی بابیه و بهائیه	
۱۵۸	۱۲۶۴ هـ ق پایان کار محمدشاه قاجار	
۱۵۸	۱۲۶۴ هـ ق حسن خان سالار در اندیشه ی انتقام	
۱۵۹	جانشینان موقت محمدشاه قاجار	
۱۵۹	میرزاتقی خان فراهانی یار ناصرالدین میرزا	
۱۶۰	۱۲۶۴ هـ ق آغاز سلطنت ناصرالدین شاه قاجار	
۱۶۱	۱۲۶۵ هـ ق پایان کار فرقه ی بابیه در ایران	
۱۶۲	۱۲۶۶ هـ ق پایان کار سیدمحمدعلی باب	
۱۶۲	جانشینان باب	

۱۶۳	صدارت میرزاتقی خان قزاقی (امیر کبیر)
۱۶۳	اقدامات امیر کبیر
۱۶۵	۱۲۶۸ هـ ق عزل امیر کبیر از صدارت
۱۶۶	۱۲۶۸ هـ ق تبعید و قتل امیر کبیر
۱۶۶	۱۲۶۹ هـ ق نبرد روس و عثمانی سر شبه جزیره ی کریمه
۱۶۷	۱۲۷۱ هـ ق سرکشی محمد امین خان در خوارزم
۱۶۷	۱۲۷۲ هـ ق واکه ی هرات
۱۶۸	۱۲۷۳ هـ ق واکش افغانستان انگلیسی بر هراتیان
۱۶۹	۱۲۷۳ هـ ق اعلان جنگ سفارت انگلیس به ایران
۱۷۰	اگرها و شایدهای افسوس فریر
۱۷۰	۱۲۷۴ هـ ق مشکل آفرینی ترنس هار مر
۱۷۱	۱۲۷۴ هـ ق تأسیس اولین تلگراف در ایران
۱۷۱	۱۲۷۵ هـ ق عزل آغامحمدخان نوری از صدارت
۱۷۲	ناصرالدین شاه مؤسس وزارتخانه های متعدد
۱۷۲	۱۲۷۷ هـ ق مرو هم شد اینچنین از آن روس
۱۷۳	مرزبندی ایران با همجواران
۱۷۳	۱۲۸۱ هـ ق ناصرالدین شاه در گزیش دیگر باره ی صدراعظم
۱۷۴	۱۲۸۵ هـ ق خروج شیخ عبیدالله در کردستان
۱۷۴	۱۲۸۷ هـ ق شکل گیری نخستین دادگستری در ایران
۱۷۵	۱۲۸۷ هـ ق گسترش حصار تهران
۱۷۵	۱۲۸۸ هـ ق صدارت میرزا حسین خان مشیرالدوله
۱۷۶	۱۲۸۹ هـ ق خارجیان متقاضی بهره برداری از معادن ایران

۱۷۶	واکنش آگاهان بر بدین گونه قرارداد
۱۷۷	۱۲۹۰ هـ ق نخستین سفر ناصرالدین شاه بر اروپا
۱۷۷	۱۲۹۰ هـ ق لغو قرارداد با رویتر
۱۷۷	بازگشت شاه بر وطن
۱۷۸	۱۲۹۴ هـ ق یک نواختی ضرب سکه در دوره ی ناصری
۱۷۸	۱۲۹۶ هـ ق بحران شیلات شمال در عهد ناصری
۱۷۹	۱۲۹۶ هـ ق شکل گیری قزاق روسیه در ایران
۱۷۹	۱۲۹۹ هـ ق تأسیس پست همگانی در ایران
۱۸۰	۱۳۰۰ هـ ق تجدید قرارداد شیلات با ابازانف
۱۸۰	۱۳۰۰ هـ ق اعطای امتیازات دیگر صرعی بر بیگانگان
۱۸۱	۱۳۰۱ هـ ق نخستین خط در ایران
۱۸۱	۱۳۰۲ هـ ق نخستین مولد برق در ایران
۱۸۲	۱۳۰۴ هـ ق صدارت میرزا علی اصغر خان امین السلفان
۱۸۲	مقدمات سفر سوم شاه بر اروپا
۱۸۳	سفر ناصرالدین شاه بر اروپا
۱۸۳	۱۳۰۶ هـ ق انعقاد قرارداد توتون و تنباکو
۱۸۳	۱۳۰۶ هـ ق ملاقات شاه با جرج، پسر رویتر در لندن
۱۸۳	۱۳۰۸ هـ ق رقابت روسیه با انگلیس در تأسیس بانک
۱۸۴	مخالفت مردم با امتیاز توتون و تنباکو
۱۸۴	۱۳۰۹ هـ ق تحریم دخانیات به وسیله ی ایت الله میرزا حسن شیرازی
۱۸۵	آشفته گی و شدت فساد در ایران
۱۸۶	مقدمات قتل ناصرالدین شاه

۱۸۷	هـ ق قتل ناصرالدین شاه قاجار
۱۸۷	صفات و ایران ستیزی ناصرالدین شاه قاجار
۱۸۸	۱۳۱۳ هـ ق ولایتعهدی مظفردین میرزا
۱۸۹	۱۳۱۴ هـ ق صدارت میرزا علی خان امین الدوله
۱۸۹	خدمات دیگر امین الدوله
۱۹۰	کمریت آتشکده ی جیبی
۱۹۰	۱۳۱۶ هـ ق دیپسہ ی ضد آرزش در برکناری امین الدوله
۱۹۱	۱۳۱۶ هـ ق صدارت میرزا علی اصغر خان امین السلطان
۱۹۱	۱۳۱۸ هـ ق سفر سوم مظفردین شاه بر فرنگ
۱۹۲	همدستی نوزبلژیکی با روس ها
۱۹۲	بهره برداری جهان از نفت در هزاره های پیشین
۱۹۳	نخستین استخراج نفت در جهان اقتصاد
۱۹۳	خدا یار کوشندگان است
۱۹۴	۱۳۱۹ هـ ق آغاز بهره برداری از منابع نفت در ایران
۱۹۵	۱۳۲۰ هـ ق سفر سوم مظفردین شاه بر اروپا
۱۹۶	ایرانیان در مسیر براندازی نوزاز وزارت گمرک
۱۹۶	۱۳۲۱ هـ ق صدارت میرزا سلطان مجید عین الدوله
۱۹۷	انگلیسی ها پیگیر استخراج نفت ایران
۱۹۸	۱۳۲۲ هـ ق ماجرای دومین بانک استقراض روس در تهران
۱۹۹	۱۳۲۳ هـ ق استبداد اجباری در برابر آشفته گی های مالی
۱۹۹	واکنش دولت در برابر بست نشینان
۲۰۰	سخنان سفیر عثمانی خدعه ی بیش نبود

۲۰۱	مهاجرت کبرای روحانیان با مراجع تقلید بر قم
۲۰۱	واکنش شدید عین الدوله بر درخواست مهاجرین
۲۰۲	۱۳۲۴ هـ ق تحصن بازرگانان در سفارت انگلیس
۲۰۲	واکنش مظفردین شاه بر فلاکت مردم
۲۰۳	۱۳۲۴ هـ ق صدور فرمان سلطنت مشروطه با دست خط مظفردین شاه
۲۰۳	۱۳۲۴ هـ ق جشن شادی در سرتاسر ایران
۲۰۴	۱۳۲۴ هـ ق آغاز انتخابات مجلس در تهران
۲۰۴	۱۳۲۴ هـ ق تدوین قانون اساسی
۲۰۵	۱۳۲۴ هـ ق پایان کار مظفردین شاه تاجار
۲۰۶	دوران ولایتعهدی محمدعلی شاه قاجار
۲۰۶	۱۳۲۴ هـ ق آغاز سلطنت محمدعلی شاه قاجار
۲۰۷	اهتمام مجلس در مسیر متمم قانون اساسی
۲۰۷	۱۳۲۴ هـ ق مقدمات ظهور استبداد صغیر
۲۰۸	اختلاف شاه با مشیرالدوله صدراعظم
۲۰۸	۱۳۲۵ هـ ق عزل مشیرالدوله
۲۰۸	۱۳۲۵ هـ ق جشن سالگرد مشروطیت
۲۰۹	۱۳۲۵ هـ ق ترفندهای رندانه ی اتابک
۲۱۰	قتل اتابک امین السلطان در هنگام خروج از مجلس
۲۱۰	۱۳۲۵ هـ ق اتحاد روس و انگلیس در اشغال شمال و جنوب ایران
۲۱۱	۱۳۲۵ هـ ق اوج خشم محمدعلی شاه نسبت به مجلس
۲۱۲	تنش در بین نمایندگان اعیان مجلس
۲۱۳	۱۳۲۵ هـ ق واقعه ی توپخانه با نقشه ی سعدالدوله

۲۱۳	«ما دین نبی خواهیم / مشروطه نمی خواهیم»
۲۱۳	۱۳۲۵ هـ ق فرصت طلبی عثمانیان از آشوب ایران
۲۱۴	۱۳۲۶ هـ ق سوء قصد به جان محمدعلی شاه
۲۱۴	اشاره ی کوتاه به تاریخچه ی اتومبیل
۲۱۵	۱۳۲۶ هـ ق چالش روس در ایجاد اختلاف بین شاه و مجلس
۲۱۵	۱۳۲۶ هـ ق مقدمات استبداد کبیر
۲۱۶	ستارخان کیست؟
۲۱۸	ستار در دوران مشروطیت
۲۱۸	۱۲۸۷/۳/۱۸ هـ ق منتهی الیه ی آزادی تاریکی
۲۱۹	ثبت نام داوطلبهای نیروی مردی در تبریز
۲۲۰	حرکت پیشگامان تبریز به سوی تهران
۲۲۱	سیاست مزدورانه ی محمدعلی شاه در تبریز
۲۲۱	۱۲۸۷/۳/۲۹ هـ ق ورق بر می گردد
۲۲۲	تبریز دو دسته میشود
۲۲۲	۱۲۸۷/۴/۱ هـ ق ستارخان در انتظار نیروهای دیگر در باسج
۲۲۳	۱۲۸۷/۴/۲ هـ ق نخستین نبرد ستارخان با اعمال استبداد در تبریز
۲۲۴	۱۲۸۷/۴/۳ هـ ق مجلس در تهران به توپ بسته میشود
۲۲۵	نیش قدرت نه از ره کین است
۲۲۵	۱۲۸۷/۴/۴ هـ ق روز سوم نبرد استبداد با آزاد مردان تبریز
۲۲۶	مقاومت ستارخان در نهایت درماندگی
۲۲۷	۱۲۸۷/۴/۶ هـ ق شدت حمله ها بر سوی مجاهدین
۲۲۷	نگرانی محمد علیشاه از مخالفان تبریز

۲۲۸	 بیوک خان علیه آزاد مردان
۲۲۸	 ترس عین الدوله از وارد شدن به تبریز
۲۲۹	 ناامیدی انجمن حقیقت مشروطه خواهان
۲۲۹	 ۱۲۸۷/۴/۲۰ هـ خ باختیاف در مسیر ترساندن سران مجاهد
۲۳۰	 لیک ستار است سازش ناپذیر / زیر ذلت کی رود مرد دلیر
۲۳۱	 ۱۲۸۷/۴/۲۴ هـ خ یورش دولتی ها به کوی امیرخیز
۲۳۲	 ۱۲۸۷/۴/۲۵ هـ خ دیدار کنسول روس با ستارخان
۲۳۳	 ۱۲۸۷/۴/۲۶ هـ خ قریب بر مادر خار و بر مام وطن
۲۳۴	 ۱۲۸۷/۴/۲۷ هـ خ بت شدی شدی بخت سالارملی بی سلاح
۲۳۵	 ۱۲۸۷/۴/۳۰ هـ خ حمله ی گسار بر محمدان با طرح رحیم خان
۲۳۶	 ناآگاهان در جنگال مسلمان نمایان
۲۳۷	 آغاز حمله ی ستارخان بر دولتی ها
۲۳۸	 سازمان یابی یگان های مجاهدین
۲۳۸	 زیر مهران رود خار چشم استبداد
۲۳۹	 ستارخان در مسیر تماس با دیگر شهرها
۲۴۰	 آشفتگی محمدعلی شاه از مجاهد های تبریز
۲۴۱	 ۱۲۸۷/۵/۱۷ هـ خ انسجام نیروهای دولت در تبریز
۲۴۱	 آغاز نبرد سرنوشت ساز در تبریز
۲۴۳	 «یکی مرد جنگی به از صد هزار»
۲۴۳	 نیست از آدم بهین یا بدترین در این جهان
۲۴۴	 ۱۲۸۷/۵/۱۸ هـ خ عشق بی غش می زداید خواب را از عاشقان
۲۴۵	 انتشار کار مجاهدان در جراید خارج از کشور

۲۴۶	 هـ خ انتشار نشریه با مجاهدان تبریز
۲۴۶	 شیخون دشمن به انجمن ایالتی آذربایجان
۲۴۷	 هـ خ عین الدوله در مسیر سازش با ستارخان
۲۴۷	 استبداد و مشروطه خواه در میزگرد گفتمان
۲۴۸	 هـ خ استقرار عین الدوله در باغ صاحب دیوان تبریز
۲۴۹	 درخشش نام ستارخان در هرجای ایران
۲۵۰	 هـ خ خودنمایی عین الدوله در حفظ شئون خود
۲۵۰	 چاره جویی استبداد در مرد آادی خواهان
۲۵۱	 هـ خ ترو ستارخان
۲۵۱	 داستان افتخار آمیز
۲۵۱	 هـ خ آفرین بر خلق سیرت امام باجان
۲۵۲	 اوج ناامیدی در دستگاه استبداد
۲۵۲	 آخرین حربه ی عین الدوله
۲۵۳	 هـ خ هشدار عین الدوله به آزادی خواهان
۲۵۴	 هـ خ یورش نیروی دولت با پشتیبانی اقبال السلف
۲۵۵	 هـ خ نبرد نامردانه ی دولت با روزه داران
۲۵۵	 هـ خ پیغام محمد ولی خان سپهسالار به مشروطه خواهان
۲۵۶	 تمکین محمد ولی خان در برابر پاسخ منفی سردار ملی
۲۵۷	 هـ خ نگرانی مجاهدین تبریز از تحریم غلات
۲۵۸	 هـ خ آغاز حمله ی مجاهدین بر استبداد
۲۵۹	 هـ خ یورش ستارخان به سوی استبداد
۲۶۰	 ناحق با بیشترین توان، ناتوان است

۲۶۰	 هـ خ نبرد نهایی
۲۶۱	 هـ خ جشن و سرور در تبریز
۲۶۲	 فرار استبدادبان از اطراف تبریز
۲۶۳	 واکنش شدید محمد علیشاه در سقوط تبریز
۲۶۳	 تلگراف انجمن ایالتی آذربایجان به دربار
۲۶۳	 هـ خ بازدید ستارخان از محلات تبریز
۲۶۴	 ضرب مدال سایه رای قهرمانان آزادی
۲۶۵	 هـ خ پرورش سرما و دامن به سوی تبریز
۲۶۶	 ۹ ذیحجه ۱۳۲۶ هـ ق
۲۶۶	 هـ خ خیزش بخارا ها علیه استبداد شاه
۲۶۶	 اوج خرافه پرستی در دربار
۲۶۷	 هـ خ قیام گیلان علیه استبداد
۲۶۷	 ۱۳ محرم ۱۳۲۷ هـ ق
۲۶۷	 هـ خ نبرد سنگین عین الدوله با تبریز
۲۶۸	 هـ خ سردار ملی در مسیر شکستن تحریم
۲۷۰	 هـ خ خیزش گیلان و اصفهان مسبب تشدید چالش دشمن در تبریز
۲۷۱	 مشروطه خواهی حزب جوانان ترکیه
۲۷۱	 هـ ق یورش عثمانیان بر خاک ایران
۲۷۲	 آفرین بر مردم تبریز آذربایجان
۲۷۳	 هـ خ شدت ضربات صمدخان بر گرسنگان تبریز
۲۷۴	 صمدخان کینه جو در جبهه ی دیگر
۲۷۵	 هـ خ تبریز در ایام عید نوروز

۲۷۵	 شایعات بی اساس
۲۷۶	 ۱۲۸۸/۱/۲۵ هـ خ فرصتی مناسب بر سرکوبی گرسنگان تبریز
۲۷۷	 دلسوزی کنسول عثمانی بر مردم گرسنه
۲۷۷	 ۱۲۸۸/۱/۲۸ هـ خ توطئه ی سفرای روس و انگلیس علیه تبریز
۲۷۸	 ۱۲۸۸/۱/۳۰ هـ خ آخرین نبرد تبریز با یاران استبداد
۲۷۹	 ۱۲۸۸/۲/۴ هـ خ آغاز پیکار حیرت برانگیز تبریزیان
۲۸۰	 ۱۲۸۸/۲/۴ هـ خ شور مشروطه خواهی در هر شهر ایران
۲۸۰	 ۱۲۸۸/۲/۹ هـ خ روس بر تبریز
۲۸۱	 ۱۲۸۸/۲/۱۹ هـ خ صدر اعظم روس می و اعلام مشروطیت از سوی محمد علیشاه
۲۸۱	 نبرد شگفت انگیز تبریزیان در کوه استار ایران
۲۸۲	 قزاقان در مسیر تحریک غیرت مباحثه
۲۸۳	 بهانه جویی گوناگون روس ها در تبریز
۲۸۳	 ۱۲۸۸/۲/۲۴ هـ خ چالش عین الدوله در تحریک روس ها
۲۸۴	 کنسول روس پیگیر خسارت جنگی از تبریز
۲۸۴	 نجوای روس ها در دستگیری سردار و سالار ملی
۲۸۵	 سردار و سالار ملی بست نشین کنسول خانه ی عثمانی
۲۸۶	 واکنش ژنرال روس بر پناهندگی سرداران مشروطه
۲۸۶	 ۱۲۸۸/۴/۱ هـ خ تباہی روس و ترکیه در تبعید رهبران ملی
۲۸۷	 چالش سفرای روس و انگلیس در جلوگیری از مهاجمین به تهران
۲۸۷	 ۱۲۸۸/۴/۲۲ هـ خ مجاهدان گیلان و اصفهان در تهران
۲۸۷	 ۱۲۸۸/۴/۲۵ هـ خ یا ۲۷/۱۳۲۷ جمادی ثانی فتح تهران
۲۸۸	 ورق در تبریز هم برمیگردد

صفحه	فهرست مطالب	عنوان
۲۸۸	هـ خ سوگ تبریز به جشن پیوست	۱۲۸۸/۴/۲۶
۲۸۹	هـ خ سلطنت احمدشاه قاجار	۱۲۸۸/۴/۲۶
۲۹۰	هـ خ اعدام شیخ فضل الله نوری	۱۲۸۸/۵/۱۵
۲۹۱	گرگ باشد یار گرگ	۱۲۸۸/۶/۲
۲۹۱	هـ خ بازگشت مهدقلی خان هدایت (مخبرالسلطنه) به تبریز	۱۲۸۸/۶/۲
۲۹۲	قدرت نادان را م فریبد	۱۲۸۸/۶/۱۸
۲۹۳	درس انسان ساز ستارخان بر مجاهد خودکامه	۱۲۸۸/۶/۱۸
۲۹۳	هـ خ تبعید محمد علی بر روسیه	۱۲۸۸/۷/۷
۲۹۳	هـ خ چالش رحیم خان پاپیانلو بر بازگشت شاه مخلوع	۱۲۸۸/۷/۲۱
۲۹۴	هـ خ نبرد ستارخان در اردبیل	۱۲۸۸/۸/۲۴
۲۹۵	هـ خ گشایش دور دوم مجلس	۱۲۸۸/۸/۲۵
۲۹۵	شمه ای از متن تقدیرنامه	۱۲۸۸/۱۲/۲۸
۲۹۶	هـ خ انحلال شورای موقت	۱۲۸۹/۱/۱
۲۹۶	فتنه روس و انگلیس در مورد سرداران ملی	۱۲۸۹/۱/۲۴
۲۹۷	هـ خ تبعید کثیری از مجاهدان تبریز به تهران	۱۲۸۹/۱/۲۴
۲۹۸	هـ خ حرکت به سوی تهران	۱۲۸۹/۱/۲۴
۲۹۸	هـ خ کرج در استقبال مجاهدان تبریز	۱۲۸۹/۱/۲۶
۲۹۹	باغ مهرآباد مرکز تجمع بزرگ	۱۲۸۹/۱۰/۲۵
۲۹۹	ساعت ۱۰:۲۵: کاروان تبریز در مهرآباد	۱۲۸۹/۱۲/۲۵
۳۰۰	ساعت ۱۲:۲۵ حرکت به سوی باغشاه	۱۲۸۹/۱۲/۲۶
۳۰۱	هـ خ حضور ستارخان و باقرخان در مجلس	نطق اسماعیل نوبری به جای ستارخان
۳۰۱	نطق اسماعیل نوبری به جای ستارخان	

۳۰۳	۱۲۸۹/۱/۲۷ هـ خ جشن با شکوه نمایندگان به افتخار مجاهدهای تبریز
۳۰۳	سیاسگزاری ستارخان در برابر تجلیل
۳۰۳	محبوبیت ستارخان خار چشم روس ها
۳۰۴	لجاجت تزار روس با حاکمیت نوپای مشروطه
۳۰۴	اختلافات داخلی ایران با سم پاشی بیگانگان
۳۰۵	۱۲۸۹/۳/۲۰ واکنش ستارخان بر دسته بازی های مجلس
۳۰۵	بیانیه سردار ملی
۳۰۵	۱۲۸۹/۴/۲۴ هـ خ از رسیدن نمایندگان در دو دستگی
۳۰۶	۱۲۸۹/۵/۳ هـ خ بتن یمنان
۳۰۶	۱۲۸۹/۵/۹ هـ خ عمق یاب افکار گسستگی در بین دو حزب
۳۰۷	ترفند سفرای روس و انگلیس علیه مجامدین تبریز
۳۰۷	۱۲۸۹/۵/۱۰ هـ خ دعوت مجلس از سران ملی
۳۰۸	۱۲۸۹/۵/۱۰ هـ خ بیانیهی دولت برای خلع سلاح
۳۰۹	۱۲۸۹/۵/۱۲ هـ خ پایان مهلت
۳۱۱	تلاش ستارخان در سازش پذیری یاران
۳۱۱	یک ربع ساعت مانده به پایان مهلت
۳۱۱	ورق بر می گردد
۳۱۲	آغاز جنگ با دسیسه دشمنان آزادی
۳۱۳	نیش قدرت نه از ره کین است / اقتضای طبیعتش این است
۳۱۳	۱۲۸۹/۵/۱۳ هـ خ واکنش مردم نسبت بر مهمان کشی قدرت
۳۱۴	پایان زندگی پر فروغ سردار و سالار ملی
۳۱۴	مرداد/۱۲۸۹ هـ خ استبداد اجانب در ایران

.....	بهمن/ ۱۲۸۹ هـ خ یکه تازی روس در ایران	۳۱۵
.....	خرداد/ ۱۲۹۰ هـ خ مانع تراشی روس در اصلاحات ایران	۳۱۵
.....	مرداد/ ۱۲۹۰ هـ خ شدت پدر خواندگی روس در ایران	۳۱۵
.....	واکنش شدید تزار	۳۱۶
.....	تیر/ ۱۲۹۰ هـ خ چالش محمدعلی شاه سابق در دستیابی به سلطنت	۳۱۷
.....	۱۲۹۰/۵/۸ هـ خ سیج نیرو علیه محمد علی و سالارالدوله	۳۱۷
.....	۱۲۹۰/۱۰/۲ هـ خ انقلاب زنان تهران علیه انحلال مجلس	۳۱۸
.....	۱۲۹۰/۱۰/۹ هـ خ ستم اشرار روس در آذربایجان و شمال ایران	۳۱۸
.....	تاج گذاری احمدشاه	۳۲۰
.....	تیر ماه/ ۱۲۹۳ هـ خ آغاز جنگ جهانی اول	۳۲۰
.....	متفقین علیه متحدین	۳۲۰
.....	۱۲۹۴ هـ خ گستره ی جنگ جهانی	۳۲۰
.....	۱۲۹۴ هـ خ اتحاد مجدد روس و انگلیس در اشغال ایران	۳۲۱
.....	رئیس علی دلواری در حراست از جنوب ایران	۳۲۲
.....	۱۲۹۵ هـ خ تمایل روشنفکران در اتحاد با متحدین	۳۲۲
.....	۱۲۹۶ هـ خ تشکیل دولت دیگر در ایران	۳۲۳
.....	قیام یونس بن میرزای بزرگ (میرزا کوچک خان) جنگلی	۳۲۳
.....	انحلال اجباری دولت دوم	۳۲۴
.....	۱۲۹۶ هـ خ انقلاب روسیه علیه استبداد تزار	۳۲۵
.....	۱۲۹۷ هـ خ نفس راحت آذربایجان از استیلای روس	۳۲۵
.....	۱۲۹۷ هـ خ پایان جنگ جهانی اول ۱۹۱۸ م	۳۲۶
.....	انگلیسیها در اندیشه ی براندازی نهضت جنگل	۳۲۶

۳۲۷	۱۲۹۸ هـ خ فاجعه ی قرارداد ایران با انگلیس ۱۹۱۹ م
۳۲۸	اعتراض سرتاسری مردم به قرارداد ۱۹۱۹ م
۳۲۸	وحشت انگلیسی ها از قیام شیخ محمد خیابانی در تبریز
۳۲۹	واکنش انگلیسی ها در برابر قیام تبریز
۳۲۹	۱۲۹۹ هـ خ واکنش میرزا کوچک خان در برابر قرارداد ننگین
۳۳۰	مخالفت انگلیس با ارتش سرخ در ایران
۳۳۰	اعلامین حکومت جمهوری کوچک خان به ایران
۳۳۱	خرداد/ ۱۲۹۹ هـ خ الفت جمع بین الملل با پیمان ۱۹۱۹ م
۳۳۱	قیام فرصت طلب ها علیه دولت در هر شهر ایران
۳۳۲	کودتای سرخ در گیلان علیه میرزا کوچک خان
۳۳۳	تیر ۱۲۹۹ هـ خ احسان الله و سقوط قرن بارجه ی حزب عدالت
۳۳۳	نبرد جنگلی ها با یکدیگر با نقشه ی روس
۳۳۴	حیف که کوچک میرزا درایت ستاری نداشت
۳۳۴	نبرد تهران با احسان الله فریب خورده
۳۳۵	نامه ی سفیر روس به میرزا کوچک خان
۳۳۵	بهمن/ ۱۲۹۹ هـ خ پایان کار میرزا کوچک خان جنگلی
۳۳۶	از ۱۲۹۹/۱۲/۳ تا ۱۳۹۱/۹/۱۰ هـ خ شمه ای از کودتای رضاخان
۳۳۷	نیست این گردونه خالی از بسی فرصت طلب